

Propovijed msgr. Jure Bogdana na VII. pokrajinskom hodočašću hrvatske vojske, policije, branitelja, Gospi Sinjskoj. Sinj, 30. srpnja 2021., petak.

Liturgijska čitanja: God. B, XVII. petak kroz godinu, Lev 23, 1.4-11.15-16.27.34b-37; Ps 81,3-6ab.10-11ab; Mt 13,54-58

Draga braćo i sestre,

1. Trinaesto poglavlje Matejeva evanđelja započinje Isusovim propovijedanjem na obali Galilejskoga mora. Veliko mnoštvo svih uzrasta, htjelo ga je čuti, vidjeti dok im govori, a po mogućnosti i štogod zamoliti... Otkako je javno obznanio u tridesetoj godini života tko je i koja mu je misija, njegova pojava posvuda izaziva veliku pozornost! Stoga se ukrcao na barku, malo otisnuo od obale odakle govori mnoštvu. To će učiniti više puta u svojim nastupima. Isus u svojim govorima iznosi primjere iz običnog života koji su bliski slušateljima kako bi ga bolje razumjeli. Cilj njegova propovijedanja je dolazak kraljevstva Božjega među ljude, uspostavljanje nutarnje ravnoteže i mira, u srcu i duši čovjeka, uspostavljanje sklada savjesti – Božjega glasa u čovjeku i njegovih čina. I tako se uspostavlja Isusovo kraljevstvo koje nadilazi prostor, vrijeme i ono nije od ovoga svijeta. Isus je iznio prispodobe o sijaču i sjemenu; o kukolju; o gorušičinu zrnu; kvascu; o skrivenome blagu na njivi – dragocjenome biseru; I o ribarskoj mreži. I kao i uvijek neki su ga oduševljeno prihvatili a za mnoge to je bio tvrd govor.

Nakon toga Isus odlazi u svoj zavičaj. Evanđeoski odlomak koji smo upravo čuli, posljednji je dio Matejeva trinaestog poglavlja. Došao je k svojim, u Nazaret, mjesto svoga djetinjstva i mladenaštva. Tu je njegova majka, Marija, poočim Josip, rodbina koji se nazivaju braćom i sestrama, prijatelji, poznanici....

Kao vjerni Židov - učitelj, po židovskom običaju i zakonu, dolazi subotom u Sinagogu i tamo i sam uzima riječ, naučava. Je li to bila ona ista sinagoga odakle je počeo svoje javno djelovanje u Nazaretu možemo samo nagađati?! Slušaju ga njegovi sumještani, rodbina, znanci, prijatelji iz djetinjstva, poznanici, - Nazarećani. I rekao bi čovjek tu bi bilo za očekivati da će njegove riječi još bolje i dublje prodrijeti u njihova srca ali nije tako. Kod njegovih slušača toga se dana javila reakcija koju Evanđelist sažima slijedećim riječima: „Naučavaše ih te zapanjeni govorahu: "Odakle ovomu ta mudrost i te čudesne sile? Nije li ovo drvodjeljin sin? Nije li mu majka Marija, a braća Jakov, i Josip, i Šimun, i Juda? I sestre mu nisu li sve među nama? Odakle mu sve to?" Isusovi sumještani su „zapanjeni“! Zapanjeni čime? Isusovim naučavanjem! Njegovom mudročću. Njegovim čudesnim silama. To je zasigurno bilo tako snažno da ih je sve zapanjilo. No, oni ga poznaju i u tom trenutku samo i jedino prepoznaju kao „drvodjeljina sina“, Poznaju ga i prepoznaju po njegovoj majci Mariji, po njegovoj rodbini... Ne uspijevaju se odmaknuti dalje od toga svog ljudskog pogleda na Isusa, na njegov nauk, na njegovo djelovanje... I, zaključuje Evanđelist,

gotovo dramatično: „Sablaznjavahu se o njega.“ Strašna konstatacija! Zaista strašna! Što nam, draga braćo i sestre, poručuje ova scena, ovaj susret, ove reakcije?

2. Poruka svima nama je snažna i jednoznačna: Nije dovoljno, zapravo, posve je nedovoljno Isusa Krista, njegov nauk i njegovo djelovanje promatrati samo ljudskim očima i promatrati ga samo u njegovoj ljudskoj dimenziji. Treba svakako ići korak dalje i u Isusovoj osobi otkriti ono što izmiče našem običnom ljudskom pogledu koji je uvijek i nedostatan i nedorečen - a to je njegovo Božanstvo. Isus iz Nazareta je pravi Bog i pravi čovjek. Njegova mudrost i njegovo djelovanje plod su djelovanja njegove osobe koja je bogočovječanska (*teandrična*). A do toga nas dovodi samo pogled vjere! To može otkriti i prepoznati samo vjera! I baš je taj pogled – pogled vjere - nedostajao Isusovim sumještanima. Nazarećani su ostali ograničeni na ljudsku dimenziju, nisu ušli u dimenziju vjere. A bez toga pogleda i te dimenzije ne može se Isusa shvatiti ispravno, cjelovito, potpuno. Bez te dimenzije izmiče nam Isusova osoba, ostaje nam nedorečenom, osiromašenom... I baš zato, zbog pomanjkanja vjere, Isus nije učinio ni jedno čudo u svom zavičaju, u Nazaretu. Kaže tako Evanđelist. „I ne učini ondje mnogo čudesa zbog njihove nevjere.“

3. Taj stav je prisutan i danas, u našoj suvremenosti. Mnogi u Isusu rado i bez problema prepoznaju samo čovjeka Isusa iz Nazareta, dobrog, doduše, ali ipak samo čovjeka koji nam je

poznat po svojemu podrijetlu, svojemu naučavanju, svojem humanom djelovanju, mudrosti... No, prepoznati ga kao Boga, prepoznati ga kao Božju Riječ koja je Tijelom postala, prepoznati ga kao jedinorođenca Očeva „puna milosti i istine (Iv 1, 14) – upravo to se hoće, to je izazov i to je zahtjev koji nadilazi ljudsku percepciju, ljudska shvaćanja, ljudsku logiku i prosudbe. To je zahtjev vjere – vjere koja nas jedina uzdiže u gledanje Isusa kao Onoga što On doista jest: Bog, pravi Bog i – ujedno - pravi čovjek! Nazarećanima se dogodilo ono što se, nažalost, događa i mnogim našim suvremenicima, a može se lako dogoditi i svakomu od nas, a to je: da Isusovu osobu i poruku odbacimo kao ono što se nas osobno ne tiče, kao ono što smo smjestili u svoje vlastite sheme, što nas možda „zapanjuje“, ali zapravo nimalo ne utječe na naš život, na naše stavove, što nas nimalo ne mijenja i što – u konačnici – odbacujemo na temelju svojih ljudskih razloga i uvjerenja... ne htijući se zapravo uzdignuti u ono što nas izvodi iz nas samih i uvodi u ono nadljudsko, nadnaravno, ono šire i više, daleko šire i više - ukratko: u ono Božje!

4. I ljudi našeg vremena, pa i mi sami, ako se ne potrudimo izići iz samih sebe, i dati šansu Bogu da uđe u naš život i da ga ispuni svojim sadržajem, a to je spasonosna poruka o smislu nas samih i našega života, možemo lako upasti u zamku da Boga prilagođujemo svojim mjerilima, svojim nazorima i načinima i da odbacimo mogućnost da nam Bog progovara u našoj svakodnevnici na njemu svojstven način. A taj je uvijek

nenametljiv i jednostavan način. Bog ne djeluje u spektaklima koji bi nas fascinirali, niti u buci koja bi nas odvojila od nas samih, nego u skromnosti i skrovitosti blagog i jednostavnog govora kojim nam se nudi a ne nameće, koji nam govori a ne oduzima nam govor, koji je jasan, ali ne zasjenjuje niti zamagljuje, niti zatvara, nego bistri i otvara naše oči, naše uši, još više: naša srca... cijelo naše biće. Neizmjerne Božje Riječi je postala ljudskim tijelom, s nama u svemu solidarna, osim u grijehu (usp. Heb 4, 15). Postala je opipljiva, dohvatljiva, bliska... Sv. Ivan Apostol će o tomu reći: „Što bijaše od početka, što smo čuli, što smo vidjeli očima svojim, što razmotrimo i ruke naše opipaše o Riječi, Životu (...) što smo vidjeli i čuli, navješćujemo i vama (...)“ (1 Iv, 1, 1-3). Prihvaćanje Isusa kao Bogo-čovjeka nužno znači prihvaćanje njegova Utjelovljenja. A ona izmiče ljudskim mjerilima i ljudskim mogućnostima. Do njega vodi vjera i samo vjera! Isto vrijedi i za Kristovu prisutnost i djelovanje u „vidljivim znakovima, njegove nevidljive milosti“ - u svetim sakramentima. Ako ih svedemo samo na vidljivo, na ljudsko, onda su to samo materijalni elementi i čini: kruh, vino, voda, ulje, riječi, polaganje ruku... Ali vjera nas uzdiže iznad ljudskog gledanja po kojoj u sakramentima gledamo i prihvaćamo da je „ono što bijaše vidljivo u našem Gospodinu prešlo u njegova otajstva (*Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1115) koja nam po svojim službenicima podjeljuje Sveta Crkva. Vjera i samo vjera nas uzdiže iznad ljudskog gledanja i samo po vjeri mi vidimo i prihvaćamo: „Kao "sile koje izlaze“ iz uvijek živog i oživljujućeg

Kristova tijela, i kao čini Duha Svetoga koji djeluje u njegovu tijelu, koje je Crkva, sakramenti su "Božja remek-djela" u novom i vječnom savezu" (*Katekizam Katoličke Crkve*, br. 1116).

5. Draga braćo i sestre, evanđeoska poruka današnjeg dana koju smo navijestili i protumačili poziva nas dakle da oživimo svoju vjeru u Isusa Krista, pravog Boga i pravog čovjeka; da oživimo svoju vjeru u njegovu svetu Crkvu i njegova sveta Otajstva – svete sakramente.

Potiče nas da budemo ljudi čestih primanja sakramenata – napose sv. Euharistije te sakramenta pomirenja – sv. Ispovijedi. Potiče nas današnja Božja Riječ i da molimo od Boga dar jednostavne, djetinje vjere, koja će nas sačuvati od nevjere koja, nažalost, kako smo vidjeli u Evandjelju, ima i onu tužnu mogućnost a to je da i samom Bogu onemogućava njegovo djelovanje, da mu „veže ruke“. Jer Bog ništa ne želi činiti, niti čini na silu. Čuli smo, Isus „ne učini ondje mnogo čudesa zbog njihove nevjere.“

6. Exempla trahunt! 30 listopada 1886: mladi CHARLES DE FOUCAULD (STRASBOURG 15. RUJNA 1858. – 1. PROSINCA 1916), žedan istine i znanja, uzburkane nutrine, razmaženjak, slobodnijih ideja i nazora, upravlja Bogu svoju molitvu: **O Bože, ako postojiš, učini da te upoznam**¹. U pariškoj crkvi svetog Augustina, zastao je, okuražio se i kleknuo u ispovjedaonici oca

¹ ANGELO COMASTRI, *Dio è amore, Esercisi spirituali predicati a Giovanni Paolo II e alla Curia romana*, Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano) ⁴2008, str. 22.

Huvelin-a. Ništa posebnoga! Svakidašnji događaj u mnogim našim crkvama. CHARLES DE FOUCAULD JE ostao vrlo rano bez roditelja. Odgojio ga je djed po majci, pukovnik. O svome odgoju napisati će kasnije: „**Nisam imao nijednoga lošega učitelja. Svi su bili puni poštovanja. Ali takodjer i oni koji nisu loši učitelji mogu učiniti veliko zlo jer su neutralni**“. Ne znaju mlade pravilno usmjeravati². U 15. godini izgubio je vjeru. Izabrao je vojnu karijeru. Nakon djedove smrti bogato nasljedstvo je unovčio i potrošio ispijajući nektar života na svim razinama. Nakon mnogih avantura i vojnoga službovanja u Alžiru povukao se u Pariz. Osjećaj nezadovoljstva, besmisla, nutarnje praznine sve više su ga progonili. U veljači 1886. godine susreo je po prvi put don Huvelin-a župnika sv. Augustina u pariškoj crkvi. Ovaj Božji čovjek bio je ispoovjednikom glazbeniku Charles-Francois Gounod-u, znanstveniku Louis Pasteur-u. Pobožni župnik, čovjek molitve, ispovjedaonice, vrlo diskretan znao je ponavljati: „Kad se hoće obratiti jednu dušu, ne treba pokušavati uvjeriti ju u to. Najbolji način nije u držanju dugih propovjedi nego pomoći joj shvatiti da joj želite doista dobro“. Župnik don Huvelin odigrati će bitnu ulogu u duhovnome životu i na putu obraćenja Foucauld-a. Bez vjere dolazi u praznu crkvu i tu se osjeća dobro. Ponavlja samo jednu molitvu: „Bože moj, ako postojiš daj da te upoznam!“.

² ANGELO COMASTRI, *Nel buio brillano le stelle, Storie di conversioni del XX secolo*, Cinisello Balsamo (Milano),² 2008., str. 17-18.

I jednoga dana a da ni sam ne zna ni kako ni zašto. Razgovor sa svećenikom u ispovjedaonici. „Oče ja ne vjerujem. Došao sam da me poučite u katoličkoj vjeri“. „Kleknite“! „Nisam došao za to“ oče. „Samo vi kleknite“ nastavio je don Huvelin pronicući srce mladića željnoga Boga. „Ispovjedite se i povjerovati ćete“ Susret s milosrdnim Bogom u sakramentu sv. ispovijedi! Sve se promijenilo, toga dana, toga trenutka! **„Čim sam povjerovao da Bog postoji, shvatio sam da ne mogu ništa drugo činiti nego živjeti samo za njega: moje duhovno zvanje je rodjeno istoga časa kad se rodila i moja vjera. Bog je tako velik. Tolika je razlika između Boga i svega onoga što nije On“**³.

Charles de Faucauld je susreo Boga, Isusovo milosrdno lice po sakramentu opraštanja, i od toga trenutka sve je krenulo drugim kolosijekom u njegovome životu. Ubijen je kao misionar u Sjevernoj Africi.

Konačno, poruka današnje Božje Riječi je da vjeru živimo svakog dana i da ju svjedočimo tamo gdje živimo i djelujemo: da budemo vjerodostojni svjedoci Isusa Krista, pravog Boga i pravog čovjeka, jedinoga Spasitelja svakog čovjeka i svega svijeta. **Amen.**

³ ANGELO COMASTRI, *Dio è amore, Esercisi spirituali predicati a Giovanni Paolo II e alla Curia romana*, Edizioni San Paolo, Cinisello Balsamo (Milano) ⁴2008, str. 22.